

15 ივნისი, 2018
04/03-636

საქართველოს მთავრობას

ადმინისტრაციული საჩივრის ავტორი:

ა(ა)იპ მწვანე ალტერნატივა
ს/კ: 204952676

ადმინისტრაციული საჩივარი

გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი:

- საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის ბრძანება #2-239 „შპს „ბუკაპის“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების შეცვლისა და წარმადობის გაზრდაზე (ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის) პროექტის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“.

ადმინისტრაციული საჩივრის მოთხოვნა:

- ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის ბრძანება #2-239 „შპს „ბუკაპის“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების შეცვლისა და წარმადობის გაზრდაზე (ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის) პროექტის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“.

გარემოებანი, რომელსაც ეფუძნება საჩივრის მოთხოვნა:

1. 2017 წლის 4 დეკემბერს შპს „ბუკაპის“ დირექტორმა წერილით მიმართა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრს და აცნობა, 2018 წლის 23 იანვარს ჭიათურის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციულ შენობაში გაიმართებოდა პროექტის გზმ ანგარიშის საჯარო განხილვა. ასევე, წერილის თანახმად, „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის შესაბამისად კომპანიამ სამინისტროს წარუდგინა პროექტის გზმ ანგარიში.

მტკიცებულება - დანართი #1. - შპს „ბუკაპის“ დირექტორის 2017 წლის 4 დეკემბრის წერილი საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრს.

2. 2018 წლის 27 თებერვალს ჭიათურის მუნიციპალიტეტის მერმა წერილით მიმართა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და მოითხოვა წერილთან ერთად წარდგენილი დოკუმენტების (ქ. ჭიათურაში მანგანუმის გამამდიდრებელი საწარმოს ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გზმ ანგარიში თანდართული დოკუმენტებით) განხილვა და „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48 მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღება.

მტკიცებულება - დანართი #2. - ჭიათურის მუნიციპალიტეტის მერის 2018 წლის 27 თებერვლის წერილი საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს.

3. 2018 წლის 12 აპრილს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა გამოსცა ბრძანება #2-239. ბრძანების თანახმად, გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის საფუძველზე დამტკიცდა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება №19; 19.03.2018 და ქ. ჭიათურაში საქმიანობის განხორციელების უფლება მიენიჭა შპს „ბუკაპის“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების შეცვლისა და წარმადობის გაზრდაზე (ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის).

მტკიცებულება - დანართი #3. - საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის ბრძანება #2-239 „შპს „ბუკაპის“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების შეცვლისა და წარმადობის გაზრდაზე (ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის) პროექტის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“.

4. ჩვენი 2018 წლის 1 მარტის №04/03-618 წერილის პასუხად, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე პასუხისმგებელ პირის 2018 წლის 14 მაისის #3950/01 წერილით (ჩაგვბარდა 2018 წლის 17 მაისს) გადმოგვეცა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის #2-239 ბრძანების გამოცემისათვის ჩატარებული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები.

მტკიცებულება - დანართი #4 - მწვანე ალტერნატივას 2018 წლის 1 მარტის №04/03-618 წერილი და დანართი #5 გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სტრატეგიული კომუნიკაციის დეპარტამენტის პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელის 2018 წლის 14 მაისის N3950/01 წერილი.

საჩივრის სამართლებრივი საფუძვლები:

1. სზაკ-ის 2.1 მუხლის "ა" ქვეპუნქტის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანო არის ყველა სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო ან დაწესებულება, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი (გარდა პოლიტიკური და რელიგიური გაერთიანებებისა), აგრეთვე ნებისმიერი სხვა პირი, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე ასრულებს საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებებს. მაშასადამე, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო წარმოადგენს ადმინისტრაციულ ორგანოს, რომელზეც ამავე კოდექსის მე-3 მუხლის თანახმად ვრცელდება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის დებულებანი.

2. სზაკ-ის 2.1 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. გასაჩივრებული - საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის ბრძანება #2-239 „შპს „ბუკაპის“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების შეცვლისა და წარმადობის გაზრდაზე (ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის) პროექტის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“ ფორმალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ სამართლებრივ აქტს, ვინაიდან გამოცემულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ, ადმინისტრაციულ კანონმდებლობაზე მითითებით, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განხორციელებული ამ მმართველობითი ღონისძიების შედეგად დამტკიცებულია გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება №19; 19.03.2018, რომლითაც შპს „ბუკაპის“ მიენიჭა საქმიანობის განხორციელების უფლება.

სზაკ-ის 5.1 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციულ ორგანოს უფლება არა აქვს კანონმდებლობის მოთხოვნების საწინააღმდეგოდ განახორციელოს რაიმე ქმედება.

სზაკ-ის 180.1 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული საჩივარი წარდგენილ უნდა იქნეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოქვეყნების ან ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში. ამავე კოდექსის 178.2 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანოს ხელმძღვანელი თანამდებობის პირის მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის თაობაზე წარდგენილ საჩივარს განიხილავს და გადაწყვეტს ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანო. ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოს განსახილველ შემთხვევაში წარმოადგენს საქართველოს მთავრობა, სადაც ზემოაღნიშნული გასაჩივრების ვადის დაცვით წარმოდგენილია წინამდებარე ადმინისტრაციული საჩივარი.

მიგვაჩნია, რომ გასაჩივრებული - საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის #2-239 ბრძანება გამოცემულია მოქმედი კანონმდებლობის უხეში დარღვევით, რის გამოც დასახელებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ბათილად უნდა იქნას ცნობილი სზაკ-ის მე-60 პრიმა მუხლის პირველი და მეორე ნაწილების თანახმად შემდეგ გარემოებათა გამო:

ადმინისტრაციულმა ორგანომ, „შპს „ბუკაპის“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების შეცვლისა და წარმადობის გაზრდაზე (ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის) პროექტის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის #2-239 ბრძანების გამოცემისას დაარღვია:

3. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი:

3.1 „შპს „ბუკაპის“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების შეცვლისა და წარმადობის გაზრდაზე (ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის) პროექტის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“ გადაწყვეტილების მიღებისას ადმინისტრაციული ორგანომ სრულიად უსაფუძვლოდ გამოიყენა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილი. „გარემოზე ზემოქმედების შეფასების კოდექსის“ 48 მუხლის თანახმად, „2018 წლის 1 იანვრამდე „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაციემა 2018 წლის 1 იანვრამდე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემისთვის დადგენილი წესით“.

მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობდა ამ ნორმის გამოყენების საფუძველი, ვინაიდან როგორც წარმოდგენილი ადმინისტრაციული წარმოების მასალებიდან ნათლად ჩანს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებისათვის ადმინისტრაციული წარმოება დაიწყო - ჭიათურის მუნიციპალიტეტის მერის 2018 წლის 27 თებერვლის წერილის საფუძველზე, ანუ 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის თანახმად, ჭიათურის მუნიციპალიტეტის მერია საერთოდ არ იყო უფლებამოსილი მოეთხოვა პროექტზე ადმინისტრაციული წარმოების დაწყება, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მოთხოვნით სამინისტროს თავად საქმიანობის განმახორციელებელმა უნდა მიმართოს. ამდენად, სამინისტროს საერთოდ არ უნდა განეხილა კანონის მოთხოვნების დარღვევით წარდგენილი განცხადება.

3.2. მე-6 მუხლის 1 ნაწილის (ა) ქვეპუნქტი, (გ) ქვეპუნქტი და (ე) ქვეპუნქტი. კერძოდ:

ა) პროექტს უნდა გაეწეოს ამ კოდექსის მე-8 და მე-9 მუხლებით განსაზღვრული სკოპინგის პროცედურა, რასაც ადგილი არ ქონია. აღნიშული მიუთითებს კოდექსის მე-8 და მე-9 მუხლების დარღვევაზე;

გ) საზოგადოების მონაწილეობა - გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობა არ ყოფილა უზრუნველყოფილი. 2018 წლის 5 იანვარს ჩატარებული განხილვა იყო საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ ინიცირებული და კავშირი არ ჰქონია გადაწყვეტილების მიღების პროცესთან იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ (1) საქმიანობის განმახორციელებელს ჯერ ჰქონდა მიმართული ადმინისტრაციული ორგანოსათვის გადაწყვეტილების მისაღებად და შესაბამისად, (2) ადმინისტრაციული წარმოება გადაწყვეტილების მიღებისათვის ჯერ არ იყო დაწყებული.

ე) ექსპერტიზის ჩატარება ამ კოდექსის VI თავის შესაბამისად.

3.3. მე-6 მუხლის 2 ნაწილი, რომლის თანახმად, მინისტრი გარემოსდაცვით გადაწყვეტილებას გასცემს ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული ეტაპების დასრულების შემდეგ - როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, პროექტს არ გაუვლია მე-6 მუხლის 1 პუნქტით დადგენილი ეტაპები.

3.4. მუხლი 12. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებასთან დაკავშირებული ადმინისტრაციული წარმოება - ამ მუხლით დადგენილი არცერთი მოთხოვნა დაცული არ ყოფილა.

სრულად უზრუნველყოფილია კოდექსის IV თავის მოთხოვნები ამ კოდექსით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობასთან დაკავშირებით.

4. „გარემოს დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლი, რომლის თანახმად მოქალაქეს უფლება აქვს: ვ) მონაწილეობა მიიღოს გარემოს დაცვის სფეროში მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების განხილვისა და მიღების პროცესში. როგორც ზემოთ უკვე აღვნიშნეთ, საზოგადოებას არ მიეცა გასაჩივრებული აქტის გამოცემის პროცესში ჩართვის შესაძლებლობა.

5. „გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ“ კონვენციის პირველი, მესამე და მეექვსე მუხლების მოთხოვნა. კერძოდ: „გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ“ კონვენციის 1. მუხლის თანახმად, „იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნას ახლანდელი და მომავალი თაობების ყოველი ადამიანის უფლება იცხოვროს საკუთარი ჯანმრთელობის და

კეთილდღეობისათვის შესაფერის გარემოში, ამ კონვენციის დებულების შესაბამისად ყველა მხარე იძლევა საზოგადოებისათვის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის და მასთან დაკავშირებულ მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობისა და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მათი მონაწილეობის უფლების გარანტიას“.

კონვენციის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, „ყოველი მხარე ეცდება უზრუნველყოს, რომ ოფიციალურმა პირებმა და ხელისუფლების ორგანოებმა წარმართონ და ხელი შეუწყონ საზოგადოებას, რათა მათთვის ხელმისაწვდომი გახადონ გარემოსდაცვითი ინფორმაცია, გაუადვილონ გარემოს დაცვის სფეროში გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მონაწილეობა და ხელმისაწვდომი გახადონ სამართალწარმოება“; ხოლო იმავე მუხლის მე-9 პუნქტის თანახმად, „წინამდებარე კონვენციის შესაბამისი დებულებების ფარგლებში საზოგადოებას ექნება გარემოსდაცვითი ინფორმაციის და მართლმსაჯულების საკითხების მოპოვების და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მონაწილეობის შესაძლებლობა მიუხედავად მისი მოქალაქეობისა, ეროვნებისა და საცხოვრებელი ადგილისა, ხოლო იურიდიული პირის შემთხვევაში, მიუხედავად იმისა, სად არის რეგისტრირებული მათი სამყოფელი ან სად ეწევიან ფაქტიურ საქმიანობას“.

კონვენციის მე-6 მუხლის თანახმად, დაინტერესებული საზოგადოება ადეკვატურად, დროულად და ეფექტურად უნდა იყოს ინფორმირებული საზოგადოებრივი თუ ინდივიდუალური შეტყობინების მეშვეობით (გარემოებათა გათვალისწინებით) გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესის საწყის ეტაპზე.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტი ითვალისწინებს ზემოთჩამოთვლილი დებულებების არ გამოყენების შესაძლებლობას - „თუ ეს გათვალისწინებულია ეროვნული კანონმდებლობით, ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება არ გამოიყენოს ამ მუხლის დებულებები იმ საქმიანობასთან დაკავშირებით, რომელიც ეხება ეროვნულ თავდაცვას, თუ ეს მხარე მიიჩნევს, რომ ეს უარყოფით ზეგავლენას იქონიებს ამ მიზნებზე“. როგორც ადმინისტრაციული წარმოების მასალებიდან ირკვევა, დაგეგმილ საქმიანობას არაფერი აქვს საერთო ეროვნულ თავდაცვასთან.

6. წარმოდგენილი ადმინისტრაციული საჩივარი აკმაყოფილებს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილ მოთხოვნებს, დაცულია ამ კოდექსის 181-ე მუხლით გათვალისწინებული საჩივრის ფორმა, მისი წარდგენის კანონით გათვალისწინებული 30 დღიანი ვადა (გასაჩივრებული აქტი და მისის გამოცემისთვის ჩატარებული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები გადმოგვეცა 2018 წლის 17 მაისს), არ არსებობს ამავე კოდექსის 182-ე მუხლით დადგენილი ადმინისტრაციული საჩივრის მიღებაზე უარის თქმის საფუძვლები, ადმინისტრაციული საჩივარი წარმოდგენილია უფლებამოსილ ორგანოში.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის საფუძველზე გთხოვთ:

- მიიღოთ ადმინისტრაციული საჩივარი წარმოებაში;
- ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის ბრძანება #2-239 „შპს „ბუკაპის“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების შეცვლისა და წარმადობის გაზრდაზე (ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის) პროექტის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“.

საჩივარზე დართული დოკუმენტების ნუსხა:

დანართი #1. - შპს „ბუკაპის“ დირექტორის 2017 წლის 4 დეკემბრის წერილი საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრს - 1 ფურცელი;

დანართი #2. - - ჭიათურის მუნიციპალიტეტის მერის 2018 წლის 27 თებერვლის წერილი საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრს - 1 ფურცელი;

დანართი #3. - საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 აპრილის ბრძანება #2-239 „შპს „ბუკაპის“ მანგანუმის მადნის გამამდიდრებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების შეცვლისა და წარმადობის გაზრდაზე (ახალი ტექნოლოგიური ხაზის მოწყობის) პროექტის გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“ - 4 ფურცელი;

დანართი #4 - მწვანე ალტერნატივას 2018 წლის 1 მარტის №04/03-618 წერილი - 1 ფურცელი;

დანართი #5 - გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სტრატეგიული კომუნიკაციის დეპარტამენტის პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელის 2018 წლის 14 მაისის N3950/01 წერილი - 1 ფურცელი და კომპაქტური დისკი;

დანართი #6. - ა(ა)იპ „მწვანე ალტერნატივას“ ამონაწერი სამეწარმეო რეესტრიდან - 2 ფურცელი;

დანართი #7. - რწმუნებულება - 1 ფურცელი.

დანართი სულ: 11 ფურცელი და 1 კომპაქტური დისკი.

ნინო გუჯარაიძე

აღმასრულებელი დირექტორი